

Nr 107.

Av herr Uddenberg i Varberg, om viss skärpning av de i förordningen om motorfordon stadgade villkoren för erhållande av körkort.

Sedan numera statens järnvägar i allt större utsträckning börjat använda signaler med färgade sken (för närvarande rött och grönt) vid de ställen där gator och allmänna vägar korsa järnvägslinjer i plan, har frågan om färgsinnets beskaffenhet hos förare av motorfordon blivit aktuell.

Av de cirka 1,000 spårkorsningar i plan, som finnas vid statens järnvägar, torde för närvarande ett hundratal vara försedda med ljussignaler och det är framför allt spårkorsningarna med den största trafikintensiteten som äro så utrustade. Avsikten är för övrigt att förse flertalet icke blott av statens järnvägars utan även av de enskilda järnvägarnas spårkorsningar med sådana signalanordningar.

Vid sådant förhållande synes det mig vara ett berättigat önskemål ur trafiksäkerhetssynpunkt, att körkort för förare av motorfordon endast utfärdas åt personer med normalt färgsinne. Abnormiteter i detta avseende (svagt eller ofullständigt färgsinne samt färgblindhet), som förekomma hos cirka 3 % av den manliga befolkningen och hos cirka 2 % av den kvinnliga, kunna nämligen under ogynnsamma yttre förhållanden såsom dålig sikt, dimma eller regn etc. tänkas föranleda ödesdigra misstag beträffande dessa ljussignaler, som börjat införas under de senaste fyra åren, och förorsaka trafikkatastrofer, som det är det allmännas plikt att söka förebygga.

I den Kungl. förordningen den 30 juni 1916 om automobiltrafik stadgas för den yrkesmässiga trafiken att förare skulle förete läkares intyg om bland annat normal synförmåga. I den Kungl. förordningen om motorfordon den 15 juni 1923 stadgas i detta avseende *beträffande alla förare av motorfordon* att de icke få lida av sådan nedsättning av synförmågan, som väsentligt minskar deras förmåga att föra automobil.

1916 års stadga uppställde alltså för yrkeschaufförer krav på normal synförmåga (även färgsinne?), under det att den nu gällande stadgan endast föreskriver viss grad av synskärpa. Det uttalande, som dåvarande chefen för kommunikationsdepartementet gör i Kungl. propositionen nr 124 vid 1923 års riksdag sida 78, att bestämmelser för erhållande av körkort

böra gälla i avseende å all trafik, synes mig vara det riktiga och böra gälla även med avseende på eventuellt blivande föreskrifter om färgsinnes prövning.

Beträffande sjöfolk och järnvägarnas trafikpersonal finnas sedan länge föreskrifter om normalt färgsinne. Kungl. förordningen angående sjömanshusen i riket etc. av den 13 juli 1911 föreskriver »legitimerad läkares intyg angående färgsinne, syn och hörsel förmåga samt hälsotillstånd enligt fastställt formulär». Kungl. kungörelsen den 17 juli 1882 föreskriver angående järnvägarnas trafikpersonal, att denna vid anställning skall förete intyg om normalt färgsinne enligt fastställt formulär. Redan i instruktionen för statens järnvägstrafik den 5 november 1875 föreskrives för antagande i järnvägstjänst »frihet från svaghet, sjuklighet eller kroppsslyte, som kunna anses menligt inverka på tjänsteutövningen».

Således: där staten för trafiksäkerhetens skull kräver intyg om normalt färgsinne finnes detta uttryckligen utsatt i respektive författningar. Det torde därför aldrig förekomma, att läkare underkastar chaufförsaspiranter färgsinnesprövning på grund av den allmänna bestämmelsen i kungl. förordningen om motorfordon den 15 juni 1923 § 15 mom. 1 att sökanden skall vara fri från sådant lyte, som väsentligen minskar hans förmåga att föra automobil.

Ett förtydligande av författningen på denna punkt synes mig i varje fall önskvärt och får jag därför hemställa,

att riksdagen ville för sin del besluta sådan ändring av kungl. förordning om motorfordon den 15 juni 1923, att däri uttryckligen föreskrives, att sökande för erhållande av körkort jämväl skall förete legitimerad läkares intyg därom att han äger normalt färgsinne.

Skulle vederbörande utskott tillstyrka bifall till motionen, anhåller jag att förslag till de ändringar i författningens text, som må anses erforderliga, utarbetas av utskottet.

Stockholm den 21 januari 1925.

Erik Uddenberg.